

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek - időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, melléletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a. Bevezető játék					
A	A csoporttagok egymás mögött felsorakoznak (csoportonként külön is lehet). Az elől álló kivételével mindenki becsukott szemmel áll. Az első akinek nyitva van a szeme, szabadon vezeti a csoportot vagy a csoportját a teremben. Egy idő után csere, hogy mindenki megtapasztalhassa mindkét szerepet. 10 perc	Együttműködés Figyelem Emlékezet Önbizalom	Kooperatív tanulás: - vakhernyó		
I/b. Ismersz? Ismerlek?					
A	Fonalgombolyagot dobunk körbe bárkinek. Lehetőleg olyan- nak akit nem ismerünk. Aki megkapja mond magáról 3 mon- datot. A végén kialakult pókhálót visszafejtve, újra elmondhat- juk, most már a társakról megtudott információkat. 10 perc	Együttműködés Önismeret Kifejezőképesség Emlékezet Figyelem	Egész csoport együtt: - pókháló		
B	Segítségünkre van egy "mikrofon". Két gyerek lehetőleg olya- nok akik nem ismerik egymást 2-2 perc időt kap, hogy kérdé- seket tegyen fel a másinak. Próbáljon meg minél többet meg- tudni a másiktól. A riport végén mesélik el, mit tudtak meg a társukról. Megbeszéljük mi tetszett, s mi volt a hiányosság 10 perc	Emlékezet Felidézés Együttműködés Kommunikáció	Páros munka: - megbeszélés - riportjáték		
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a. Barát - barkochba					
A	A játékot a játékvezető szavai kezdik. "Lehet, hogy ez a lány / fiú nem is tudja, milyen az a barát, akit keres, s ezért nem is találja? Segítsünk neki, milyen egy igaz barát!" Körben a ját - szók ülnek. Egy gyerek középen ül, és kigondol egy lehetsé - ges választ arra a kérdésre, hogy milyen egy igaz barát (pl. megbízható), amit a játékvezetőnek megsűg. A körben ülők megpróbálják kitalálni, mire gondol a középen ülő gyerek, és sorban tippelnek. A középen ülő játékos csak igennel és nem- mel válaszolhat. A játékvezető abban tud segíteni, ha a tipp szinonimája a megoldásnak, akkor jelzi, hogy fogadjuk el a megoldást. Ezután az megy középre, aki kitalálta, ha nincs megoldás, akkor egy önként jelentkező is lehet. 10 perc	Megfigyelés Felidézés Emlékezet Együttműködés Kifejezőképesség	Egész csoport együtt: - kérdésalkotás		

II/b. Megbeszélés					
A	A játék célja nem az, hogy kitaláljuk a középben ülő gondolatát, hanem, hogy minél több gondolatot mondjanak el a témával kapcsolatban. A gyerekek csoportmunkában felidéznek az elhangzottakat. Felírják, elmondják a többi csoportnak is úgy, hogy elmondják a hasonlóságokat és a különbségeket. 10 perc	Emlékezet Megfigyelés Felidézés Együtműködés Megegyezés	Kooperatív tanulás: - szóforgó - csoportszóforgó	Papír Színes ceruza	
II/c. Döbrentei Ildikó: Duci					
A	A tanár felolvassa a mesét. A csoportok megbeszélik mit érezhet a főszereplő. 5 perc	Szövegértés Emlékezet Kreativitás Figyelem	Frontális osztálymunka: - bemutatás	D1 Döbrentei Ildikó: Duci című meséje	D1 Döbrentei Ildikó: Duci című meséje
B	A gyerekek önállóan elolvassák a mesét. A csoporton belül megbeszélik a gondolataikat. 5 perc	Figyelem	Önálló munka: - olvasás Kooperatív tanulás: - szóforgó	D1 Döbrentei Ildikó: Duci című meséje	D1 Döbrentei Ildikó: Duci című meséje
II/d. Mesefeldolgozás					
A	A gyerekek csoportonként mind a négy kérdést megbeszélik úgy, hogy a csoporton belül mindenki választ egyet. A csoporton belül megbeszélik, majd beszámolnak egymásnak úgy, hogy az azonos kérdésre válaszolók kiegészítik egymás gondolatait. 15 perc	Választás Megegyezés Önismeret Figyelem	Kooperatív tanulás: - szóforgó - csoportszóforgó	D2 Kérdések	D2 Kérdések
II/e. Érzelmek bemutatása					
A	A csoportok állóképben mutatják be, hogyan érezte magát a főhős. 10 perc	Együtműködés Empátia	Csoportmunka - drámajáték		
B	A csoportok közös rajtot készítenek a történethez. Mindenki csak az általa választott színekkel rajzol. 10 perc	Kreativitás Alkotóképesség Önismeret Önkifejezés Együtműködés Önfegyelem	Kooperatív tanulás: - kerekasztal	Csomagolópapír Zsírkréta Színes ceruza	

III. ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

III/a. Hová tartozom?

A	A tanár mond egy tulajdonságot, aminek az ellentétét a gyerekek megnevezik. Ezután kinevezi a terem két sarkát a két tulajdonságnak. A gyerekek miután eldöntötték, melyik tulajdonság jellemzi őket inkább, a megfelelő sarokba állnak. Néhány gyerek megindokolja döntését. A játék egy új tulajdonság megnevezésével folytatódik. 10 perc	Választás Önismeret	Egész csoport együtt: - megbeszélés		
---	---	------------------------	--	--	--

III/b.

A	A gyerekek megbeszélik, milyen érzés volt részt venni a foglalkozáson. Melyik feladatból tudtak meg újat magukról és másokról. 10 perc	Elemzőképesség Emlékezet Nyitottság Figyelem Véleményalkotás	Csoportmunka - megbeszélés		
B	A csoportok megtekintik a többi csoport munkáját. Megbeszélik a látottakat és értékelik a munkákat. 10 perc	Kritikus gondolkodás Véleményalkotás Megfigyelés	Kooperatív tanulás: - tárlatlátogatás		

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	10-11 évesek
Ajánlott időkeret	2 x 45 perc
A modul közvetlen célja	Az alsó tagozatból az átmenet felső tagozatba nagy változást hoz a gyerekek életében. A modul abban segít, hogyan alakítsunk ki új kapcsolatokat, hogyan ápoljuk a régi kapcsolatokat. Különösen fontos ez a napköziben is a heterogén csoportokban. Másokkal együttműködve jól érezzük magunkat.
A modul tartalma	Egymásra vagyunk utalva a közösségben mindenkinek szüksége van segíőre. Mire megyünk egyedül, társak nélkül? Témák: Találkozások témakörökhöz Döbrentei Ildikó: Duci című meséjének feldolgozása különböző alkotásokkal Tartalom:
Ajánlott továbbhaladási irány	Az együttműködési készség továbbfejlesztése.
A kompetencia-fejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: érzelmek tudatossága, önállóság Önszabályozás: tolerancia, nyitottság, bizalom Énhatékonyság - érzés: pozitív önértékelés kompetenciákhoz szükséges kognitív érzések: gondolkodás, kreativitás kompetenciák: kommunikációs készségek - empátia, véleményalkotás, vitakészség, együttműködés Szociális Társas
Kapcsolódási pontok	NAT-hez: magyar nyelv és irodalom (saját és mások érzéseinek a megértése irodalmi szöveg feldolgozásával), ember és társadalom (mások véleményének meghallgatása, saját vélemény megfogalmazása, emberi magatartásformák megfigyelése) Vizuális kultúra: irodalmi élmények feldolgozása vizuális eszközökkel, Dráma és tánc (dramatikus improvizáció) Tantárgyakhoz: Magyar nyelv és irodalom, Rajz modulokhoz: a Találkozásokhoz témakör további moduljai A
Támogató rendszer	Dr. Spencer Kagan: Kooperatív tanulás. Ökonet. Budapest, 2001 Gabnai Katalin: Drámajátékok. Tankönyvkiadó. Budapest, 1987 Zsuzsa: Kommunikáció gyakorlatok. Pedellus Tankönyvkiadó, 2000 Ferencné: Drámapedagógia alkalmazása. Pedellus Tankönyvkiadó, 2006 Hajas Baji-Gál

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A modul szorosan kapcsolódik a Találkozások témakörökhöz. Különösen ajánlott a megvalósítása az 5. év elején.

A modult aktuális eseményhez is lehet kötni, mielőtt megtartjuk a foglalkozást, célszerű végiggondolni, hogy a témával kapcsolatban milyen problémák merülnek fel a csoportban.

TÉR

A terem átalakítása - ha szükséges - a csoportmunkához.

CSOPORTOK

Kooperatív kiscsoportokban lehetőleg (4 fő) heterogén csoportokban, mivel ez szolgálja a leginkább a tolerancia fejlődését.

SPECIÁLIS JAVASLATOK AZ ÉRTÉKELÉSEL KAPCSOLATBAN

A foglalkozás során az értékelés alapja az aktivitás legyen és az élmények megbeszélése.

MELLÉKLETEK

D1

Döbrentei Ildikó: Duci

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy kövér királykisasszony, úgy hívták, hogy Duci. Kedves is volt, okos is volt, jószívú is volt, mégsem barátkozott vele senki. A grófkisasszonyok kinevették, a bárókisasszonyok nyelvet öltöttek rá, az udvarhölgyek összesúgtak a háta mögött.

– Látom, látom, nincs maradásom, más palotában vár a barátom! – gondolta Duci királykisasszony, és összecsomagolt egy batyu elemózsiát magának.

Elbúcsúzott anyjától, apjától, fütől, fától, kerti virágtól, s elindult, hogy a szomszéd palotában barátot keressen magának.

Ment, ment, mendegélt. Nap sütötte, eső verte, szél fújta, ág karmolászta – ő csak ment és ment, annyira szeretett volna egy igaz barátot találni.

Egyszer aztán elérkezett a szomszéd palotához. Megállt, fújt egyet, és megtörölte a homlokát.

– Jaj, lelkem, Duci királykisasszony! – szökkent elő a szomszéd palota hercege. – Behívnálak a palotámba, be én! Dehát, dehát, dehá-há-há-hát, nem férsz be a nagykapun! – és úgy hahotázott, hogy lőnyerítésnek is beillett volna.

Lehajtotta a fejét Duci királykisasszony, s úgy elpirult, mint aki erős paprikát nyelt.

– Látom, látom, nincs maradásom, más palotában vár a barátom! – gondolta, aztán szégyenkezve megfordult, és a következő palota felé vette az útját.

Ment, mendegélt. Felhő takarta, vihar ijesztette, macska karmolta, kutya megkergette, ő csak ment és ment, annyira szeretett volna egy igaz barátot találni.

Nemsokára elérkezett a következő palotához.

– Örvendek, Ducikám, örvendek, örvendek! – hajlongott kecsesen a következő palota hercegnője. – Be is hívnálak a palotámba, be én! Csakhát, csakhát, csakhá-há-há-át, nem férsz be a főkapun! – és úgy hahotázott, mintha csiklandoznák.

Lesütötte a szemét Duci királykisasszony, és egy forró könnycsepp gördült végig az arcán.

– Látom, látom, nincs maradásom, más palotában vár a barátom! – suttogta, és csüggedten továbbindult.

Ment, ment, közben dér csípte, köd szurkálta, bagoly huhogta, varjú károgtat – ő csak ment és ment, annyira szeretett volna egy igaz barátot találni.

Próbálkozott a harmadik palotában, próbálkozott a negyedikben, aztán az ötödikben, a hatodikban, de nem fogadták be sehol.

Ó, mennyire elfáradtam! – suttogta Duci királykisasszony. – Mit nem adnék, ha széken ülhetnék, tában mosdhatnék, ágyban alhatnék! – de akárhogy figyelt, akárhogy nézelődött, közel-távol nem látott egy mákszemnyi palotát sem.

Bárhogy nézem, bárhogy vágyom, nékem ugyan már nem lesz barátom! – sóhajtott. Megfordult, és elindult hazafelé.

– Kislány! Koronás kislány! – hallatszott ekkor egy kedves hang a háta mögül. – Várj meg, kislány!

Duci királykisasszony hátrasandított, s látta, hogy egy copfos kislány iparkodik utána.

– Várj meg, kislány!

Duci királykisasszony megállt.

– Engem szólítottál?

– Téged, téged, koronás kislány! Elszökött a cicám, segíts megkeresni!

De még mennyire, hogy segített Duci királykisasszony! Csillogó szemmel kúszott a bokrok alá, versenyt mászott a copfos kislánnyal a göcsörtös fatörzseken, s végül büszkén kiáltotta egy elhagyott rókalyukból: – Itt van! Megtaláltam! – s a karjában hozta elő a copfos kislány cirmos cicáját.

– Ő az! Ő az! – ujjongott a copfos kislány. – Köszönöm, hogy megtaláltad! Gyere velem! – s kézenfogva elvezette Duci királykisasszonyt egy kis házhoz.

Nem palota volt az, hanem csak egy aprócska piros tetős házikó. Nem hercegek, grófok, bárók éltek benne, hanem csak egy copfos kislány a nagymamájával meg a cicájával. És lássatok csudát: Duci királykisasszony, aki nem fért be a szomszéd palota tágas tölgyfakapuján, nem fért be a második palota kockás kőkapuján, nem fért be a harmadik, negyedik, ötödik, hatodik palota szárnyas nagykapuin, bezzeg kényelmesen befért a pirostetős házikó alacsony, szűk kis ajtáján!

– Ülj az asztalhoz, légy a vendégünk! – mosolygott a nagymama, s a copfos kislány helyet szorított maga mellett a kispadon.

Főtt a bableves, sült az almásrétes, és Duci királykisasszony tudta, hogy már neki is van barátja. Nem is egy, hanem három: a doromboló cica, a mosolygó nagymama, meg a copfos kislány.

D2

Kérdések

1. Történt-e veled vagy olyasvalakivel, akit ismersz, hasonló?
2. Tanít-e neked valamit ez a szöveg?
3. Hogyan hat rád ez a történet?
4. Mi a legfontosabb üzenete?